

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre . . . . 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyházas
 petitsor egyszeri hirdetése
 30 f. Közlemények sora 80 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:**
 Eperjes, Fő-u.
 59. szám.
 Telefon-szám: 16.

Észrevételek a „Demokratikus mezőgazdasági politika” című cikkre.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Becsés lapjában Lederer Artur úr két tárgyilagos, éleslátást és jó megfigyelő-képességet igazoló érdekes, bátor cikkben foglalkozik a birtokpolitikával. Mivel a birtokpolitika ma divatos és hangzatos jel-szava főleg mindazoknak, kik az ország erejét alkotó földnépét csak a szerkesztőségek, vagy a kávéházak és kaszinók ablakain át ösmerik, legyen szabad nekem is, ki a falu népével együtt élve vénültem meg, e kérdéshez pár megjegyzést fűzni.

Nem az az igazi barátja népünknek, aki mindenáron mentül több földhöz akarja juttatni, tekintet nélkül arra, hogy tud-e az illető avval élni, illetőleg tisztességesen abból megélni, és nincs tekintettel arra sem, vajjon nem-e erejét meghaladó súlyos feltételek mellett jutott-e a földhöz és nem jelent-e erre nézve erőforrás helyett gyenge-séget, eladósodást, szerény megélhetés, boldogulás helyett szenvedést és nélkülözést.

Népünk igaz barátja elsősorban arra fog törekedni, hogy megtanítsa a kisgazdát földjén eredményesen, jövedelmezőleg gazdálkodni és ezzel biztosítsa neki a jobb, egészségesebb életmódot és a vagyoni gyarapodást.

Ott van csak értelme és indokoltsága törvényhozási intézkedésekkel földet juttatni a falu népének, ahol a fentjelzett előfeltétel már megvan és ahol a népesség egészséges szaporodásának és fejlődésének útját állja a kötött birtok.

A világháború borzalmas következményeit úgy látszik a mi közönségünk nem képes, vagy nem akarja látni, mert ha látná, úgy aggódólag kéne éppen arra ügyelnie, hogy az a termőföldünk, amelyből az egész ország népességének megélnie kell, olyan kezekbe jusson, amely biztosítani tudja az ipar, a kereskedelem és a más téren dolgozó lakosság megélhetését.

A háború után ez lesz a legnehezebben megoldható probléma, mert a termelés világszerte óriásilag csökkent, a gabona-felesleget termő államok feleslegét, azzal legyünk tisztában, elsősorban ellenségeink fogják évtizedekre lefoglalni. A Balkán-államokét pedig Németország, mert Oroszországra nemcsak politikai okokból alig számíthat, de már azért sem, mivel e hatalmas birodalom épp a bolsevik eszmék folyományaként gazdaságilag összeroppant és évek hosszú során alig lesz kivihető feleslege.

Ily viszonyok közepette a kettős monarchia lakossága majdnem kizárólag a

magyar föld terméseire lesz utalva, arra a termésre, amely csak egy jó középtermés esetén tudja fedezni a saját és Ausztria szükségletét.

Mindaddig pedig, amíg a kínálat nem lesz nagyobb a keresletnél, a termelés a fogyasztásnál, nem számíthatunk a drágaság enyhülésére. A pénz elvesztette uralkodó hatalmát, helyét az árú foglalta el. Azon ország fogja legelőbb kiheverni a háború pénzügyi bajait, amelyik viszonylagosan legtöbbet tud termelni.

Ma nem a gazda, de a többi foglalkozási körök érdeke a többtermelés, enélkül előbb-utóbb lehetetlen lesz a megélhetés és állandósulni fog még a mainál is nagyobb drágaság és élelmiszerhiány, amelynek folyamánya óriási halandóság és erkölcsi sülyedés lesz. Az lesz az előrelátó, célravezető politika, amely oda fog törekedni, hogy a termelést az egész vonalon fokozza és gondosan óvakodik attól, hogy a termőföld, megélhetésünk egyedüli forrása — a szó legszorosabb értelmében véve ezt — ne jusson ahhoz nem értő, azt mívelni nem tudó kezekbe. Ez ma egyaránt létező kis-, közép- és nagygazdának, a lateiner elemnek, az ipari munkásnak és minden foglalkozási ágának.

Ghillány Imre.

□□□

TÁRCA.

Két költő.

*Két iskolatárs, egymás hű testvéri,
 Kikhez fűződött annyi szép remény,
 Idők multával, már mint meglelt férfi,
 Találkozott az élet mezején.*

*Egyikük híres, kedvelt költő volt már,
 Neve ragyog a hon határain túl,
 A másiknál a szerelem az oltár,
 Amelyre szívet tesz áldozatul.*

*És kvaterkázva, mint szokás ilyenkor,
 A mult emlékit meghányják-vetik,
 Feltámad újra a kedves gyermekkor
 S rég feledt érzés újjászületik.*

*A költő kérdi: „mint van az fiú, szólj,
 Hogy te, kit a napisten ihletett,
 S gyakran szürcsöltél Hypokrén-forrásból,
 Elnémultál s a múzsát felede?”*

*S felel reá ez: „nem kívánom a bért,
 Kegveltjének mit Phóbus osztogat,
 A kilenc múzsát egy csitri leányért
 Cserébe adom s nem vesztek sokat.*

*Mikor előttem az élet kitárul,
 S keblem a vágytól duzzad s pezsgve forr,
 Költött világban éljek pusztá árnyul,
 Kihülve, mint a hulló meteor?”*

*Emeljen a hír bár a csillagokra,
 Igaz kéjt lehetsz csak a föld ölén,
 Mert birhatod, jobb a vadrózsa csokra,
 Mint messze tájon nyíló dísznövény.*

*Míg te nagy kinnal árva tollad rágod,
 S keresgélsz rimet — hitvány békasót —,
 Addig suttogok édes bohóságot
 S lágyan szorítok puha lánykacsót.*

*Költő vagyok én: lelkemet betölti
 A lányhaj színe s illatos szaga,
 Nem a lidércfény izgat, csak mi földi,
 Éltem mégis a költészet maga.*

*Művem nem jelent meg velín-papíron,
 De míg el nem fogy ábránd s ifjúság,
 Eperjakra ezer csókkal írom
 A szerelemnek örök himnuszát!”*

Mikrosz Béla.

□□□

Fiumei emlékeim.

(A tenger, a sirokkó meg a bórá.) Mikor ezelőtt 30 esztendővel Horvátországon át Fiuméba utaztam, természetesen a tenger volt az, amit midőn először megpillantottam, szinte megtorpanva hőköltem vissza és mondhatom, ennek a csudának, ennek a való miraculumnak a meglátása olyan valami kifejezhetlen rajongásban ejtett, melynek varázslatos hatása alól alig tudtam menekülni. De milyen is az a tenger! Hét évig éltem Fiumében, utaztam a tengeren eleget, láttam viharban, szélcsöndben, láttam őt mindenképen, de olyan félelmetesen nagynak, olyan végtelennek és emellett olyan fenségesnek és olyan mámorítóan üdének, mint akkor, a vonatról — sehol és soha többé!

Ha a vonat a Karszt gerincéről már egyre lejjebb és lejjebb, a tenger szintje felé siklik, még jóval Fiume előtt észrevesszük, hogy az eddig hűvös és száraz volt levegő megenyhül, langyosabb, a légkör párateltebb lesz, ami együttvéve zibbasztólag, szinte altatólag hat idegeinkre. De nem alsunk el! Az utasok között mindig vannak olyanok, akik ezt az utat már máskor is megtették és ezek most mind felkerekednek, a kupék ablakához állnak és mi ezáltal azon kérdeletlen is megtudjuk, hogy már

Peccatur intra et extra.

Irta: Székely Adolf.

Leközlöttük mult számunkban dr. Bangha Béla jezsuita páternek a sajtóestélyen elmondott beszédjének gondolatmenetét véges-végig, kihagyva természetesen az abban foglalt lényesebb kitételeket. Amidőn kilátásba helyezett észrevételeinket ezúttal megtesszük, szintén csak a hangfogóval erősen fékezett tónust használjuk. Úgy vélekedünk ugyanis, hogy az egységes magyar társadalom kialakulására ha valaha, úgy ma van szükség és még inkább szükség lesz a jövőben. Már pedig ennek osztály- vagy felekezeti ellentétek szításával nem használunk. A társadalmunk testébe lövelt mérgezett nyilakat — bár kezünk reszket a felháborodástól — a legvatosabb kimérettel, a szerveknek legcsekélyebb megsértése nélkül szeretnők eltávolítani. Akinek csak egy ujjbacúsított horgolótűt kellett valaha eltávolítani, már megérti nehéz helyzetünket. Megnehezíti és kényessé teszi kénytelenségből vállalt feladatunkat az a körülmény, hogy fonák ellenfelünk a legszentebb érzelmeiktől épített védbástya mögött elfoglalt biztos pozícióból támad. Mi ezeket az érzelmeket szenteknek, sérthetetleneknek tartjuk, azoknak fegyverül és játékszerül való felhasználását a leghatározottabban elítéljük és a leggondosabb óvatossággal arra törekszünk, hogy védekezésünkben senkit vallásos meggyőződésében meg ne bántunk. Mi, akik eddig oly jó egyetértésben megfértünk, együtt dolgoztunk, örültünk és szenvedtünk, akik mindennap oly bensőségesen, baráti szeretettel egymást üdvözöljük, nem veszíthetjük magunkat egymással össze?! Nem törekedhetünk egymás bosszantására és elkeserítésére?!

Fekessük hát boncolóasztalunkra Bangha páter úr beszédjét. Először is azt kell konstataálnunk, hogy boncolandó médiumunk rosszkor jött a világra. Rosszkor született meg az egész sajtóakció, nem időszzerű. Háború van. Állig felgyverkezve élet-halál harcát vívja a csöppnyi magyarság a töméntelen külső és belső ellenség ellen. Ma, amidőn még az apagyilkosnak is meg kellene bocsátani, amidőn minden szál magyar embert olvasva kell összehoznunk, hogy egyesült erővel védjük házunkat és hazánkat, ma igazán veszedelmes és könnyelmű fényezés a felekezeti kérdés feszegetése. Ez az akció a jelen pillanatban hazafias aggodalmat keltő. Nem változtat a dolgon, hogy sikerült egyes közbecsült egyéniségeket is belevonni. Ezek meg lettek tévesztve. De még a kezdeményezőktől sem tételezem fel, hogy vissza ne térnének a féltúrról, ha meggyőződnek róla, hogy ez a robbanó anyagokkal aláaknázott út felborítja a társadalmi békét. Nem volna-e hazafiasabb tett, ha Bangha Béla a keresztes háború hirdetése helyett a nemzetiségeket keresné fel, hogy fényes elokvenciájával a magyar hazához való hű ragaszkodásra serkentse őket?

nemsokára látható lesz Ő, a tenger. Mi is az ablakhoz megyünk és amint vonatunk az egyik hegyről le a völgybe, majd egy másik csúcsra hág, egyszerre csak egy általános „aah!” jelzi, hogy ni-ni, annál a másik ablaknál, a kupé másik oldalán, ott már látják a tengert. Mi is odarohanunk, de későn, mert a közben elért egy hegyhát eltakarja a kilátást és mi a nagy vízből nem láthatunk semmit. De megnyugtattunk bennünket, tessék csak a helyén maradni, mondják az avatottak, majd mindjárt feltűnik ott is. És valóban, kis vártatra, mintegy varázslásra, egyszerre elénk terem a — csuda! Lent, ott lent, a mélységben, ott van!... A szigetek mint valami mozaikbetétek helyezkedtek el benne és az a számtalan színesvitorlájú kis halászbárka izeg-mozog rajta, némelyike könnyen, úgy csücsül a tükrén, mint a virág szirmán a lepke. Most nyugodt, csendes a tenger,

Innen fenyegeti veszedelem a magyar társadalmat, nem a sajtó részéről, mert ha ezeknek aspirációi beteljesedtek volna, Bangha páter úrnak se lett volna alkalmá az eperjesi Vigadóban az ú. n. zsidó sajtót lecseplülni. Az ú. n. zsidó sajtó hazafiságát még dr. Bangha Béla sem merete kétségbe vonni.

Mi kifogásolnivalója is van a magyar sajtón? *Erkölsrontó, szellemük keresztényellenes, megvásárolható.* Ez pedig — szerinte — onnan van, mert a magyar sajtó zsidó kézben van. Szerinte ha a magyar sajtó keresztény kézben volna, ha keresztények írják az újságot, akkor a magyar sajtó nyomban erkölcssterjesztő, a keresztény szellemtől áthatott és megvesztegethetetlen lenne. Ha ez igaz volna, akkor az orvoslás igen egyszerű: ki kell ütni minden zsidó skribler kezéből a tollat. Igen, ha ez igaz volna. Azt ugyebár nem kell bizonyítanunk — maga Bangha páter is kénytelen koncedálni, — i hogy vannak becsületes és becstelen zsidók, amint vannak becsületes és becstelen keresztények is. Vagyis: nem minden zsidó gazember és nem minden keresztény szent. Tehát sem a keresztény, sem a zsidó vallás nem képezheti egyedüli kriteriumát a becsületnek. Sőt el tudok képzelni igen tisztességes embert, aki esetleg Allah vagy Buddha híve, vagy a pozitív vallásoktól eltérően alkot magának képet a lét *Végokáról.*

De hagyjuk az elméletet s vessünk pillantást Európa többi országainak sajtójára, melyről maga Bangha páter úr sem állíthatja, hogy zsidó. Ki ne emlékezne a Panama-botrányra, a Bontoux-krachtra? A zsványságok-, csalások- és vesztegetésekben éppen a klerikális lapok, mint a Libre Parole, az Echo de Paris és Siècle voltak érdekelve. Sem a vállalatokban, sem a klerikális lapok szerkesztőségében egyetlenegy zsidó sem szerepelt. Ezek a klerikális lapok voltak azok, amelyek a mai világnagorú mellett Franciaországban a legféltelenebbül izgattak. Vagy az olasz sajtó: a Corriera de la Sera, a Tribuna, az Il Popolo stb. a szabadkőműveseknél is hevesebben agitáltak a hármasszövetség ellen való hűtlenség elkövetésére, Angol- és Franciaországból özönével szállított judáspénzekért. Vagy Románia. Itt a zsidóknak még polgárjoguk sincs, a sajtó teljesen zsidómentes. A megvesztegetett államférfiak és a sajtó munkásai, egytől-egyig keresztények, a történelemben páratlanul álló hűtlenséget követték el hazánkkal szemben és saját hazájukat katasztrófába döntötték. Angolországban a Bangha páter által is említett Northcliffe szintén üzleti alapon monopolizálja a sajtót. Talán 50 lapot tartva kezében, tetszése szerint irányítja nemcsak az angol, hanem az egész világ közvéleményét. Szintén nem zsidó. Újságíró alig van zsidó Angolországban. Hiszen Anglia külön sajtóminisztériumot kreált a semleges államok és központi hatalmak sajtójának a megvásárlására. Mutasson nekem példát arra, hogy az ú. n.

fénylik. Olyan síma, mint a bársony. Nevet, kacag, de sejteti, hogy tud ő ijeszteni, rémíteni is és büszkén vallja magáról, hogy én vagyok a — Netovább!... De hol is a vége? Ahol az a fényes sáv van? Ahol az Ég és a víz, ahol a Nagymindenség összeborul? Ahova szemünk és lelkünk már el nem hat? Vagy talán még ott sincs?... Óh, a tenger! Elmuló kicsiségünkre nehezedő megannyi titokzatos probléma között ő bizonyára azok közül való, melyek után mindig egy igen nagy kérdőjelt kell írunk. Ki tudjuk számítani a széltét meg a hosszát, hajóink felszántják útjait, tudunk száz más dologhoz, de mindent összefogó egyetemét, lényének összességét, véges eszünkkel felfogni képesek nem vagyunk.

Fiuméba a vonat a reggeli órákban érkezik, hol a minden vasuti állomáson szokott lármából és zibajból, hogy Hotel Adria, Hotel

zsidó sajtónak csak egyetlenegy lapja is hajlott volna az angol kerítésre. Hazaáruló lapokat igenis fog találni a monarchia nemzetiségei között. *De nem fog találni e hazaáruló nemzetiségi sajtó munkatársai között — de még riporterei között sem — egyetlenegy zsidót sem.* Erre fejemet adom. A magyar sajtó fényesen megállotta helyét a világégés e nagy megpróbáltatásai között is. A közönséget a legkétségbeesettebb helyzetben is türelemre, kitartásra buzdította, küzdő katonáinkat a hazai védelmére lelkesítette s emellett nem szüntek meg a béke apostolai lenni. *A béke, a szeretet, a hűség, a hazafiság hirdetése: ezt nevezem én keresztény szellemnek még akkor is, ha ez egyszermind a zsidó szellemmel azonos.* A prononszánt ú. n. zsidó napisajtó gyűjtötte a megszámlálhatlan milliókat a hadijótékonyág oltárára, csinált propagandát a hadikölcsön sikere érdekében. A magyar sajtó Európa sajtójában elsőrangú helyet foglal el, ami annál dicsérendőbb, mert míg a külföldi, millió meg millió előfizetővel bíró hatalmas lapvállalatok dúsan díjazhatják az írókat, addig a mi újságíróink majdnem ingyen végzik idegrontó munkájukat, hazafiságból, idealizmusból. Kétségtelen, vannak a magyar sajtónak is hibái, miként semmiféle alkotás tökéletes nem lehet. Hiszen ezen alapszik a fejlődés! Hogy a magyar sajtó általában nem ír katolikus szellemben, nem kizárólag a katolikus egyházi érdekek szolgálatában áll — mert hiszen Bangha páternek nem fáj sem az ág. hitv. evangélikusok, sem a reformátusok, sem az unitáriusok feje —, az éppen dicséretére válik, mert a magyar sajtónak a magyar haza összes lakosságának érdekeit kell szolgálnia. A magyar sajtó általában felekezeti. *A felekezeti érdekek istápolására a felekezeti sajtó van hivatva.* Bangha és társainak párteletti újságja fából vaskarika. Ez nem más, mint cégér és agitációs eszköz. Párteletti lehet egy tudományos vagy szépirodalmi lap, de nem napilap. Bangha lapja, ha létesül és ha fenn fog maradni, igenis a gyűlölség metelyét fogja hinteni, *annak a szelleme tehát nem lesz keresztény.* Mert a keresztény vallásnak a felebaráti szeretet az alapja (amiként a zsidó vallás is hirdette már Kr. e. 1000 évvel a felebaráti szeretetet még a pogánnyal szemben is, I. Mózes III. k. 19. fe.), Bangha és társai pedig hamis vádak terjesztenek és gyűlöletet szítanak más-vallásúak ellen évek hosszú sora óta. Előbbre valónak tartják ezt ma is minden égetően fontos kérdésnél. Ezért kell bennünk mély aggodalmat a keresztény sajtó cégére alatt megindított új keresztesháború.

Amiként a fönt vázolt klerikális sajtó ocsmány üzelméért nem vonható felelősségre a katolikus egyház, éppannyira nem méltányos a magyar sajtó — mely nem is oly veszedelmesen zsidó, mert hiszen a legjobban elterjedt és leginkább kifogásolt lap, a PESTI HIRLAP tulajdonosai és szerkesztői a Légrády-testvérek, Az

Európa stb. egy kedves magyar hang is kicsendül: Deák-szálló, kiáltja a portás, akibe én rögvest belekapaszodom és elmegyek vele a vis-à-vis szállodába. Itt azonnal lefeküdtem, mert az út igen kifárasztott, aludni akartam. Az volt a tervem, hogy úgy tíz felé majd felkelek és járok a dolgom után. Nem így történt, mert mire felébredtem, már sötét volt, este lett. No nem baj, gondoltam, megnézem a várost és elindultam. De lám, milyen csendes, milyen kihalt ez a város! Alig esteledik és máris milyen kevesen vannak az utcán. Egy-két cselédleány ácsorog és ott a sarkon egy rendőr ásit. Ez az egész. És mikor gyűjtjük meg itt a lámpákat?... Ah, vagy úgy!? Hisz én nagy-szerűen hallucinálok! Nem este, már másnap reggel van! No szépen vagyunk, 24 órát aludtam egysorban!... Es mily utálatos bűz fekszi meg az utcákat! A tenger küldi ezt,

**Május 15-ikén
nyílik meg**

a legválogatottabb irodalmi művek-
ből összeállított, teljesen új, nagy

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!

NÉMETH JENŐ

könyv-, papir- és zeneműkereskedése,
díszműárúk és fényképészeti kellékek
nagy raktára

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

gyetlenegy lapja is hajlott észre. Hazaáruló lapokat monarchia nemzetiségei aláírni e hazaáruló nem-ársai között — de még egyetlenegy zsidót sem. magyar sajtó fényesen világos e nagy meg- A közönséget a leg- etben is türelemre, ki- dő katonáinkat a haza- te s emellett nem szün- tolati lenni. *A béke, a zafiság hirdetése: ezt zellemnek még akkor is, dő szellemmel azonos.* A pisajtó gyűjtötte a meg- hadijótékonyt oltá- a hadikölcsön sikere ajtó Európa sajtójában, ami annál dicséren- di, millió meg millió as lapvállalatok dúsan dig a mi újságírónk degrontó munkájukat, ól. Kétségtelen, vannak bái, miként semmiféle bet. Hiszen ezen alap- magyar sajtó *általában* mben, nem kizárólag rdekek szolgálatában a páternek nem fáj- kusok, sem a refor- sok feje —, az éppen magyar sajtónak a ságának érdekeit kell ó általában felekezeti *istápolására a fele-* Bangha és társainak skarika. Ez nem más, is eszköz. Pártfeletti gy szépirodalmi lap, apja, ha létesül és ha a gyűlölség mételet *leme tehát nem lesz* ény vallásnak a fele- miként a zsidó vallás 00 évvel a felebaráti szemben is, I. Mózes társai pedig hamis ifölletet szítanak más- zú sora óta. Előbbre minden égetően fon- ennünk mély aggo- cégére alatt meg-

kerikális sajtó ocs- ható felelősségre a ra nem méltányos a s oly veszedelmesen ban elterjedt és leg- PESTI HIRLAP tulaj- grády-testvérek, Az

magyar hang is ki- a a portás, akibe én és elmegyek vele a zonnal lefeküdtem, ott, aludni akartam. y tíz felé majd fel- n. Nem így történt, sötét volt, este lett. meg nézem a várost en csöndes, milyen esteledik és máris az utcán. Egy-két sarkon egy rendőr r gyűjtják meg itt y!? Hisz én nagy- este, már másnap agyunk, 24 órát mily utálatos bűz tenger küldi ezt,

JENŐ
kereskedése,
szeti kellékek
telefon 2-26.

Ujság szerkesztője Gajári Ödön, a BUDAPESTI HIRLAPÉ Rákosi Jenő, a MAGYARORSZÁGÉ Holló stb., mind jó keresztények — egyes hibáit a zsidóságnak felróni. *Peccatur intra et extra*, vétkeznek bent is, kint is. Ha Horatiusnak e szavait megszívlelnék Bangha és társai, nagyobb tárgyilagossággal, igazságszeretettel fog- nának munkájukhoz s ekkor számíthatnának az egész magyar társadalom osztatlan támogatására.

Bangha páter mindenütt beleütközik a zsidóba, mert beléjük akar ütközni. Nem az egyén értékét tekinti, hanem azt, hogy zsidó vagy keresztény-e az illető. A zsidó — szerinte — ellepí a sajtót, a bankokat, a kereskedelmet, a nagyipart, az iskolákat. De gondosan kerüli Bangha páter azokat a helyeket, ahol nincsenek zsidók vagy elenyészően csekély számban vannak. Pl. a vármegyeháza, városháza, a nagy- és középirtokosság, a tisztviselői kar, tanárság, tanítóság stb. De annyi fáradságot nem vesz magának, hogy kutassa, hogy miért özönlenek a zsidók a szabad pályákra. Romboljuk le a válaszfalakat, ne írják ki az iskolai bizonyítványban az ifjú vallását, ne legyen bizonyos pályákon való boldogulásnak feltétele a hitelhagyás, akkor a zsidóság sem lesz kénytelen egyes pályákat ellepni. Hogy a közép- és főiskolákon sok a zsidó, ezt csak nem lehet bűnükül felróni. Ez a zsidóság kulturképességének zsidó bizonyítványa. Az ilyen fajt nem becsülni, gúnyolni és üldözni kell, hanem a munkában vele nemes versenyre kelni. Valamint a magyar ipart meg nem teremtik semmiféle hangzatos frázisokkal, tulipánmozgalmakkal, „mégis huncut a német- ezessel nem fejleszhetjük, hanem csak ésszel és verejtékes munkával, azonképpen semmiféle sajtómozgalmakkal, zsidószidással a keresztény magyar társadalom ügyét egy lépéssel sem viszik előre. De hajtsák végre a zsidók- nál már 2000 év óta a gyakorlatban végrehajtott, de hazánkban csak 1868-ban hozott és máig is csak papíron levő népoktatási törvényt, szoktassák le a népet a korszmázásról, oktassák, világosítsák fel a népet, kedveltesék meg a magyar középosztállyal az ipart, a kereskedelmet, neveljék munkakedvét, vállalkozási, takarékosági szellemét, szoktassák le a biztos ek- szisztenciák utáni túlekedésről, az úrhatnamságról, a Patópálságról. Allítsák szemé elé köve- tendő példaként a német és angol népet. Mások szidásával és a keresztény magyar tár- sadalom hibáinak dédelgetésével, palástolásával rajta mit sem segítünk.

Hogy a magyar sajtó vét a közérkölc ellen, concedálok. De vét a külföldi is, mely nem zsidó. És erkölcstelen a nép nagy része falun is, mely pedig nem olvas semilyen sajtóterméket. Hogy a sajtó nem ostorozza a drágaságot, az egyszerűen nem áll. A drágaságot, a lelketlen úzérkedést is csak a kereskedelemnél, tehát a zsidóknál veszi észre dr. Bangha Béla, de eltűri, hogy a gazdák és parasztasszonyok a városi lakosságot kiszípolozzák s azt kiéheztessek. Nincs arra semmi megjegyzése, hogy míg a

melynek a vize mintha rothadna, mindennek olyan jódos, klóros szaga van. És hogy izzadunk: a fehér ruhánk már csuron víz, képünk, kezünk ragyog, ajkunk a rája csapódott páraktól sós- izü és mintha az egész város gőzben úszna. Bár egy kis szellő lengedez, ámde csak annyi, hogy a fák lombjai is alig inganak utána és mégis milyen hatalmas hullámokat hajt ez a tengeren! Idegesek vagyunk, fáj a térdünk, csuklónk, minden izületünk és csak aludni, aludni szeretnénk nagyon. És ahol ni: az imént még egész derült és felhőtlen volt az Ég, most meg már alig birunk valami kapu alá futni, mert csakúgy dül, szakad az eső. Mindezt az a szél, az a légáramlat teszi, mely a tenger felől jön ide. Ez a sirokkó.

Másmilyen a bóra. Ez a Karszt tar fejről, Horvátország felől veszi eredetét és ha itt az ideje, kegyetlenül törtet le a hegyekről és mint ellenség támadja meg a várost. Hideg, éles, kiméletlen. A fiumei őslakó szerint olyan, mint a tú (come il ago): keresztülhatol mindenben, ajtón, ablakon, falon; belesüvit a kabátod gallérjába, bele az ujjába, átmegy az ingeden és úgy böki meg a husodat. Az emberek fázva, felhajtott gallérral futkosnak az utcán és még otthon sem vetik le a felöltőt, mert a bóra

hadimilliomosok szerzett pénzük nagy részét hadikölcsönbe fektetik, jótékony célokra fordítják és horribilis adókból visszazadják a kincstár- nak, addig a csekély igényű parasztság, mely adózás tekintetében kiváltságos helyzetben van, sok-sok ezresét a ládafiában rejtegeti hét lakat alatt. A drágaságot maga a magyar kormány kezdte és annak elharapódzásáért ez felelős. A drágaságból hasznot húz az őstermelő-osztály és a merkantil-világ egyaránt. Még a munkás- osztály is képes a drágaságot másokra áthárí- tani. Az egyedüli bűnbak a fixfizetésű tisztviselő- ség és a hadbavonultak itthonmaradt családjai. Ezek között a zsidók éppúgy szenvednek, mint a keresztények. A drágaságból is csak rossz- akarattal lehet zsidókérdést csinálni.

Mindezt illik ám figyelembe venni, mielőtt elvetjük a sulykot. Szóval: peccatur intra et extra. A zsidó fürdőzik. Persze, hogy fürdőbe küldi üdülésre, gyógyulásra szoruló családját, míg ő maga otthon robotol; maga is meg- munkaképességének helyreállítása végett, ha kell. Ez is kulturszükséglet, melynek kielégítése nem jár a nemzeti vagyon károsításával. Futja, mert bor csak szombaton és jeles ünnepeken kerül a zsidó asztalára. Kiki a maga temperamen- tuma, belátása szerint elégti ki életigényeit. Ezen is csak a kákán csomót keresők akadhatnak fenn.

Belátjuk, tudjuk, hogy vannak a zsidó *fajnak* is hibái. (Azért mondom, hogy zsidó faj, mert míg a középkor Fáraói a zsidót vallásáért tá- madták, ma — legalább elméletben — a zsidó *fajt* támadják.) De vannak ennek a bibliai nép- nek oly jeles jellemvonásai is, amelyeket csak az elfogult, a gyűlölségtől megvakult ember nem akar észrevenni. Hisz vannak hibái a lovagias, hős magyar fajnak, a szorgalmáról, pontosságáról híres német népnek, valamint minden népnek. Sem a magyar népet, sem a német népet nem hibáért gyűlölik, hanem éppen *erényeiért*. Szívesen vesszük barátainktól, ha hibáinkra figyelmeztetnek, amelyeknek kikü- szöbölésére mi magunk törekedünk a legjobban. De más a jóakaró, tárgyilagossá baráti korholás és más a gúnyolódás és féktelen izgatás.

Legyen már egyszer vége a gyűlöletnek. Lássuk be végre, hogy „vétkeznek a falakon belül és kívül is“. Ne nagyítsuk unos-untalan egymás hibáit, hanem tanuljunk egymástól, sajátítsuk el kölcsönösen egymásnak erényeit. Tegyük úgy, mint az ötvös, ki a fémek össze- olvasztásával, azoknak likacsait betölti, héza- gait kipótolja, miáltal erős, kemény, ellentálló öntvényt nyer!

Ne keressük azt, ami bennünket egymástól elválaszt, hanem fogjunk össze szeretettel, hogy vállalva, egyesült erővel küzdjünk, munkál- kodjunk, hassunk drága magyar hazánk fel- virágoztatásáért és az emberiség haladásáért! Ön pedig Főtisztelendő Mester, szálljon magába és mint fölszentelt pap szíveleje meg Maleaki prófétának (II. fej. 10. vers) eme arany intését: Nem-e egy atyának vagyunk-e gyermekei, nem-e egy Teremtő alkotott mindnyájunkat?!

nagy spión, mindig körülöttem szimatol, ott szaglász szüntelen, megemlint minden mozgat- hatót és aki nem vigyáz magára, azt megfújja, arra fagyosan rálehel. Kinn az utcán fékevesz- tett iramban, mint az örült vágat, megráz min- den ajtót, ablakot és a fákat is úgy megtépi, hogy azok alig győzik koronájukat helyre- billenteni, zörögnek, csikorognak is utána, hogy ej-ej, ebadta vadonca, hogy miért is nem ma- radtál a hazádba? A tereken, a Piazza Dantén egyet-egyet nagyot fordul és ha valami széles utcán irányt kap, azon végigsüvit, asszonyt- férfit megállít, megfordít, karonkap és rántja magával, de aztán otthagyja, no ja, ki birna vele versenyt futni?! És ha végre ki a tengerre szabadult, ott csinál ám még zenebonát! Amit nem itt, az elején, de a távoli, a 10–15 kilo- méterre fekvő Veglia és Cherso szigetek part- jain láthatunk, hol a szirtre hajtott hullámokat, a hullámtörést még Fiuméből, ebből a nagy távolságból is láthatni.

Azt mondják, hogy Triesztben még nagyobb az ereje és hogy ott vannak olyan utcák, ahol a házak falán vasgyűrűk és ezekhez kötelek vannak erősítve, amibe az emberek belekapasz- kodnak és így haladnak a szél ellen.

(Folyt. köv.)

Lamos József.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

A sárosvármegyei hadiársvák alapja ja- vára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sáros- vármegye gyámpénztárába 1918. május 7-ikéig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 88,322-49
A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalának május havi (3-ik) járuléka	1000—
Mandl Henrik lemeszi körjzö útján: Pasztr András és Vanyó Mária senyéki lakosok házasságkötésük alkalmából	20—
Gallé István daróczy körjegyző útján: a rekvirált káposzta árából: Darócz községiek adománya	100—
Széprét	224-50
Polony	240-50
Bajorvágás	190—
(Ezzel gyűjtése 1626 kor. 97 fill.) Havrillay Béla palonczai körjzö útján: a rekvirált káposzta árából: Hajtóra községiek adománya	100—
Feketekút	103-58
Kormos	78-54
Sárosújlak	136-39
Paloncza	85-58
(Ezzel gyűjtése 843 kor. 45 fillér.) Schütz Emil szemelnyei körjegyző a hadikávékiosztás többlete címén	10—
Szepesi János sárosköszegi körjegyző útján: a cukorkiosztásból Abos községből Kisidai János	14—
Sárosköszeg .. Kreis Herman	10—
Kisladna .. .. Motulko János	10—
Nagyladna .. .. Pivovarnyik J.	9—
Oruzsin .. .. Stern Herman	9—
Licsérd .. .. Szabol Andrásné	11—
Somosújfalu .. .. Beck Izsák	9—
Terebő .. .. Csup György	5—
(Ezzel gyűjtése 802 kor. 28 fill.) Szakmáry Géza bártafi főszolgabíró beküld (25, 25, 40 és 50 kor. tételben) (Ezzel gyűjtése 2228 kor. 90 fillér.) Scsavniczky Imre szentmihályfalvai körjegyző útján: szentmihályfalvai hadisegélyesek	10-70
U. a. útján: Megyei közs. hadisegélyesei	11-40
„ „ Osztópatak	6—
Schütz Emil szemelnyei körjegyző útján: zsákok beváltási árából Ondavafo községiek	48—
Felsőpagony	40—
Miklósvölgye	80—
Borókás	46—
Hutás	82—
Váradka	62—
Alsópagony	56—
(Ezzel gyűjtése 1059 kor. 42 fill.) Wischin Győző sárosbogyáni körj. útján: Böszörményi András adom.	10—
Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján: Nyemecz Mihály sárosbogy. lakos	30—
U. a. útján: Jenyik Mária abosi lakos (Ezzel gyűjtése 5872 kor. 18 fill.) Mankovich Kornél feketekúti g. kath. esperes-lelkész gyűjtése kormosi híveitől	20-03
Ifj. Körtvélyessy Ádám útján: Galya Andrásné tapolcsányi lakos	5—

Összesen: K. 91,355-71

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Együttal a mélyen tisztelt *adako- zóknak és gyűjtőknek áldozatkészességükért és sikeres fáradozásukért* — a hadiársvák nevében — hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1918. május 7. DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k., Sárosvárm. árvászekének elnöke.

A sárosvármegyei hadiársvák javára Kaufmann Miksa szinyeújfalusi lakos, Klauszer Kálmán főszolgabíró útján, 50 koronát adom- ányozott, mely összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

A népkonyhának. A Nagysárosi Mú- malom igazgatósága 550 koronát, dr. Schmidt Gyula úr 50 koronát, Grossmann Samuné úrnő 40 koronát, Földes Zoltánné úrnő 20 koronát, Kun Sándor úr 20 koronát és Ganzfried Frida úrhölgy 10 koronát adományozott az eperjesi Izs. Nőegylet népkonyhájának, melyet hálással köszön az elnökség.

Az izr. kisdedóvónak. A Nagysárosi Múmalom 50 koronát adományozott az eperjesi izr. kisdedóvónak, mely kegyes adományt hálással köszöni az elnökség.

SZÉCHENYI-KÖR.

Meghívó az EPERJESI SZÉCHENYI-KÖRNEK május 26-ikán, vasárnap délelőtt 11 órakor a városi Vigadó kistermében megtartandó

rendes közgyűlésére.

Eperjes, 1918. május 5.
BR. GHILLÁNYI IMRE SZINVEI MERSE ISTVÁN
elnök. ügyv.-elnök.
DR. WALLENTYNYI SAMU
titkár.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó. ■ 2. Jegyzőkönyvhiteltesítők kiküldése. ■ 3. Titkári jelentés a Kör 1914–1917. évi működéséről. Előterjeszti dr. Wallentynyi S., titkár.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése a pénztár forgalmáról. ■ 5. A jövő évi költségelirányzat megállapítása. ■ 6. Tisztújítás. ■ 7. Esetleges indítványok.

Svärdström Valborg és Somló József hangversenye.

A május 5-iki hangverseny sikerét, amely hangverseny rendezése lapársunk, az EPERJESI UJSÁG első kísérlete e téren, őszinte elismeréssel állapítjuk meg.

Svärdström Valborg és Somló József ének-művészetükkel valóban méltókká tették magukat erre a sikerre és arra a szinte ünnepléses lelkesedésre, mellyel a közönség úgyszólván minden egyes számukat honorálta. Svärdström éneke, egyszerűen mondhatjuk: elragadó volt. Ahány irányban csak méltathatjuk a népéneket, mindegyikben tökéleteset mutatott be. Ének-művészete oly sokoldalúan ragyogott előttünk, hogy a megfigyelő valóban zavarba jut, amikor keresi az alapot, amelyen azt méltassa. A hanganyag, hangterjedelem, technika, az előadás, a színezés változatos, finom tónusai, árnyalatai stb., mindmegannyi szempont, amelyből mindnyájan csak szépnak, csillogónak, bájosnak, magával ragadónak mondhatjuk előadását. A „Traviata” nagy áriájának szédítő futamait pajzán, játszi könnyedséggel peregtette le előttünk.

Schubert „Erlkönig”-jét megható drámai színezéssel oly tökéletes formában mutatta be, amelyben — e dalok-dalát — ritkán hallhatjuk. Norvég hegyi-dal, Schubert, Brahms, Löwe és magyar szerzők dalai szebbnél-szebben hangzottak el dalos ajkain.

Az est sikerében méltó rész jut Somló Józsefnek, a kassai Nemzeti Színház tenoristájának. „Carmen”-ből a *Rózsa-románcot*, „Zsidónő”-ből a *nagy áriát*, „Bajazzo”-ból *Kacagj Bajazzo* és „Tosca”-ból *Tiszta csillagos éj volt*... kezdetű áriákat énekelte iskolázott, kellemes tenorhangon, sok muzikalitással és szép előadással.

Az estet Puccini „Bohémélet”-ének egyik duettjével fejezte és sikereit ezzel is méltó módon tetőzte be a két művész.

A művészeket *Káldi Soma* és *Moyzes Miklós* zenetanárok kísérték zongorán, a tőlük megszokott precizitással. *Continuo.*

HIREK.

Visszavárlak...

„Isten veled, — visszavárlak, — imádkozok érted!” E szavakkal búcsúzik N... falu leg-szebbik virága 1914. augusztusában vőlegényétől, a délceg bojtárlegénytől, Benkő Pistától.

„Isten veled, Veronkám, aztán... hű maradsz-e hozzám? Szeretni fogsz, ha bénán, csonka karral avagy csonka lábbal térek vissza...?” „Tied vagyok, tied maradok, Benkő Pista. Övön meg a veszélyben égbe szálló imádságom!”

A vonat fűtyül. Elindulnak. Magyar katonák, felbokrétázott, daloló legények. Messze... haláltérmet idegen országba. Veronka még sokáig hallja éneküket. Míg a fűvő esti szél elnyomja az utolsó hanghullámot is.

N... faluban az élet nem a régi többé. Meg-

változott minden. Unatkoznak az eladó lányok. Csillagfényes augusztusi estéken, mikor ég és föld szerelemről suttog, egyedül ballagnak, ... egyedül dalolnak. Nem maradt valamire való férfi otthon. Csak öregek, gyerekek, no meg néhány szűkmellű vagy sánta hallgatja tovább asszonyok zsörtölődését, panaszát, sírását.

Veronka mindig otthon ül öreg édesanyja mellett. Kis földszintes házukat hedera futja be. Ablakukban illatos, kertjükben nőtt virág. Veronka reggeltől estig dolgozik. Rendben tartja az egész házat. Apolja, öntözi virágait. Gondozza a gyümölcsfákat. Figyeli a szilva-, alma-, körtetermés fejlődését. Szeretné, ha már megérnének, hogy Pistájának küldhessen belőle. Hiába, az otthonit mégsem pótolja a katonakoszt. Hazulról kapott elemőzsia nemcsak a gyomornak esik jól, de a léleknek is. Feleleveníti a kedves emlékeket. ... Mennyire fog örülni annak Benkő Pista, pláne, ha megtudja, hogy Veronkája küldte. Talán jobban fog vigyázni az életére...! Mert bizony egy nagy hibája a Pistának heves, lánggallobbanó vére! Régen rossz a muszkának, meg a fránya franciának, ha Benkő Pista megharagszik, — elveszti a türelmét... Vele nem jó tréfálni! Azonban — ha levelei, küldeményei bebizonyítják neki, hogy egy falusi barna kislány mennyit gondol rája, ... lecsillapszik vére, úrrá lesz bosszúérzetén. Mert tartozik „valamivel” annak a leánynak. ... Életével.

Multak a hetek, a hónapok... Egy, két, három év is eltelt. A háború még egyre tart. Levelek hullása, tavasz ébredése egymást váltották fel. Az öldöklés mégsem szűnt meg. Helyébe nem lépett a béke. N... faluban az asszonynépen kívül csupán vén és gyermekembereket látni. A többi mind elvitték a sok pótsorozáskor. Még a sántára is ráolvasták: alkalmas helyi szolgálatra.

A mosolygó, vidám Veronkát e néhány esztendő komollyá, el-elgondolkozóvá tette. A falu legszebbik virágát örökös harmat borította. Szép fekete szemei, melyek azelőtt csak nevetni, kacintani tudtak, álmatlan éjszakák nyomait viselték. Könnyekkel voltak tele. Veronkát senki sem látta mosolyogni. Halavány arcából sötéten, szemórányon ragyogtak a fekete, könnyes szemek... Nem panaszkodott senkinek. Öreg, törődött édesanyját nem akarta bánatával keseríteni. Magába fojtotta azt. Túrt és várt... egyre várt. Mindhiába! A béke nem akart megjönni. Már a negyedik esztendőbe lépett a világháború...

Benkő Pistától hónapok óta nem kapott hírt a szép Veronka! Csendes tőrésé helyébe nagy aggodalmak léptek. Mi lehet az oka, hogy vőlegénye oly hosszú ideje nem írt...? Talán fogságba került? Talán elesett? De akkor ezredétől értesítés jött volna... Avagy olasz földön, mert onnan írt legutoljára, hol előnyomulnak, tüzesvérű lányok ölelése között elfeledkezett az ő Veronkájáról...? Ez utolsó gondolatát fájó, szerető lelke azonnal megcáfolta. Nem, ilyet nem tehet a Pistája! Egy magyar katoná, a falu bojtára megtartja szavát, hű marad fogadalmához!

Veronka sokat, sokat szenvedett. Kis házából nem mozdult ki. Nem akarta, hogy lássák az emberek! Csak vasárnap ment végig a falu széles utcáján, a templomba: erőt gyűjteni a további szenvedésekhez. Templom után sietve hazatért öreg édesanyjához és apáik örökségéből, egy régi bibliából felolvasott. Ilyenkor zaklatott lelke megnyugodott. Mintha remény talált volna utat belé... és azt súgta volna egy belső hang: Benkő Pista, visszavárlak!

Elmult az ősz is, megjött az 1917. év korai zord tele. Veronkák kis házat fehérbe öltöztette a hó. Csak a hedera maradt zöld. A sívár, kietlen világban... csak ez hirdette az életet.

Szent karácsony ünnepei is elmúltak. Szeretet, békesség nélkül, ridegen... Végre lehanyatlott az ő-esztendő, elérkezett utolsó napja is. Ennek alkonyán a falu népe a kis templomba térdelt. Odament a nehéz év befejezte után... békés, boldogabb jövőt kérni az Égek urától. Veronka is elment az Úrnak házába. Utolsó sorba ült. Kerülte az emberek tekintetét. Ő csak a „Lát-hatalmannel” akart beszélni, tőle kért és várt segédelmet.

Imádkozott, mint imádkozni szoktak, kiknek földi támaszuk nincsen, de akik még „hinni” tudnak. Istentisztelet végeztével gyorsan távozott a nagy embertömegből. Hazament. Kis szobájába lépve, édesanyja ránca nem volt mogorva, mint máskor. Szemei élénken néztek

köröskörül. Még mosolyogtak is... Pedig ettől oly régóta elszoktak. „Imádkoztál, édes leányom?” „Imádkoztam igaz lélekkel, anyám. Öérette... kit még visszavárok...”

A szomszédszoba ajtaja kinyílik... egy falábú fiatal katoná lép Veronka elé.

„Visszavártál... itt vagyok! Elfogadsz-e így is élettársul...? Nem vagyok én többé a délceg Benkő Pista...!” Veronkának nem jött szó ajkára. Csak ölelése, forró csókjai ígérték, hogy *annál* jobban fogja szeretni a falu bojtárját!

Bielek M. László.

Zita-ünnep. Május 9-ikén a királyné születése-napját összes tanintézteinkben ünnepi program keretében ülték meg.

Kray István bárósítása. A király *Kray* István nyugalmazott ítélőtáblai elnöknek a magyar báróságot adományozta. A Kray-család egyik ága (Kray Pál tábornagy) 1792. évi aug. 9-ikén kelt királyi oklevéllel magyar bárói méltóságot nyert főrendiházi jogosultsággal s 1880. évben a topolyai kincstári uradalommal a „topolyai” előnevet is. Legfényesebb haditette: Mantua bevétele volt. (1799. július 28.) Az erdélyi parasztlázadás vezéreit, Hórát és Klokát ő fogta el. Háziezredünk, mely előbb a Schmerling nevet viselte, örök időkre a Kray nevet kapta. Kray István főleg mint a szegedi ítélőtábla elnöke szerzett kiváló érdemet; mióta nyugdíjba vonult, csontfalvi kuriájában telepedett meg s a megyei életben is szerepel. A Kray-család kitüntetése a Szepességen osztatlan örömet keltett.

Új miniszteri tanácsos. A király *Berzeviczy* Zsigmondot, a m. kir. földművelésügyi minisztérium eperjesi kirendeltségének vezetőjét, miniszteri tanácsossá nevezte ki. Örömmel regisztráljuk e kinevezést, mely a társadalom rokonszenves tagját érte.

Kinevezés. A király *Kissóczy* István és *Irányi* Géza tűzér-zászlósokat hadnagyokká nevezte ki.

Egyházi élet. Dr. *Fischer-Colbrie* Ágost kassai róm. kath. megyéspüspök május 9-ikén, áldozócsütörtökön az eperjesi róm. kath. plébániái templomban számos hívőnek a bérmálás szentségét adta fel.

Ugyancsak áldozócsütörtökön d. e. 10 órakor folyt le az ev. templomban lélekemelő ünnepség keretében *24 ifjú keresztény konfirmációja*, akik előző napon vizsgáztak hitvallásuk igazságairól s azok mellett bizonyosságot tettek. A konfirmációi ünnepségen az áll. tanítónőképző-intézet prot. növendékei, *Moyzes Miklós* tanár vezetése mellett gyönyörű karéneket adtak elő.

Orgonahangverseny. Mult számunkban jeleztük már, hogy *május 22-ikén* délután 5 órakor az ev. templomban *Zalánfy* Aladár orgonaművész jótékony célú orgonahangversenyt tart. Ezúttal közölhetjük már a hangversenynek a kiváló művész által összeállított nagyszerű műsorát, amelynek első részében régi, hírneves mesterek műveit, másik részében pedig modern szerzők kompozícióit mutatja be. Első ízben lesz most alkalmunk elmélyedni és gyönyörködni az orgonának, e hatalmas hangszernek csodás hangösszetételeiben, amelyből a művész, az orgonának ez a kiváló ismerője és tökéletes uralója kicsalja a leglátványosabb s leghatalmasabb szimfóniákat. A műsor orgonaszámjai:

- a) Baldassare **Galuppi** (1706–1784), — M. E. Bossi: *Adagio* és *Allegro*;
- b) Padre Giambattista **Martini** (1706–1784), — M. E. Bossi: *Aria con variazioni*;
- c) Johann Sebastian **Bach** (1685–1750): *Kis preludium* és *Fuga* (B.).

II. rész:

- a) L. **Bottazzo**: *Allegretto pastorale*. (120.op.3.);
- b) Max **Reger**: *Intermezzo* (80.op.10.sz.);
- c) Theodore **Dubois**: *Fiat lux!*

A műsor a két orgonarész között vegyeskarral, illetve solo-énekekkel bővül.

gtak is. ... Pedig
„Imádkoztál, édes
az lélekkel, anyám.
rok...”

a kinyílik... egy
onka elé.
yok! Elfogadsz-e
vagyok én többé
Veronkának nem
forró csókjai igér-
ja szeretni a falu
Bielek M. László.

én a királyné szü-
eteinkben ünnepi
meg.

sa. A király Kray
blai elnöknek a
zia. A Kray-család
ernagy) 1792. évi
Ellel magyar bárói
jogosultsággal s
tári uradalommal
gényesebb hadi-
(1799. július 28.)
ezéreit, Hórát és
dünk, mely előbb
rök időkre a Kray
eg mint a szegedi
ló érdemet; mióta
i kuriájában tele-
etben is szerepel.
Szepességen osz-

s. A király Berze-
földmivélsügyi
ltségeinek vezető-
ezte ki. Örömmel
ely a társadalom

ssóczy István és
at hadnagyokká

er-Colbrie Ágost
ok május 9-ikén,
óm. kath. plébá-
őnek a bérmálás

kön d. e. 10 óraker
kemelő ünnepség
nfirmációja, akik
suk igazságairól s
k. A konfirmációi
épző-intézet prot.
r vezetője mellett

Mult számunkban
22-ikén délután 5
Zalánfy Aladár
orgonahangver-
k már a hang-
álta összeállított
k első részében
t, másik részében
ficióit mutatja be.
unk elmélyedni
nak, e hatalmas
ételeiben, amely-
ez a kiváló isk-
kicsalja a leg-
szimfóniákat. A

— 1784), — M. E.
ni (1706—1784), —
riazioni;
1685—1750): Kis

storale. (120.op.3.);
80.op.10.sz.);
lux!

zött vegyeskarral,

Előléptetés. A közoktatási miniszter dr. *Mauks* Ernő kir. segédtanfelügyelőt a VIII. fiz. oszt. 3. fokozatába előléptette, illetve kinevezte.

Vallásos est. Az eperjesi ev. kollégiumi theol. akad. Belmissio-Egyesület *május 16-ikán* esti 6 óraker a Kollégium dísztermében vallásos estélyt rendez a következő műsorral: 1. Karének. Mozart: „Szállj imánk az ég Urához”. Énekl az evang. polg. leányiskola növendékeinek énekkara, *Szánik* Ernő theol. akad. énektanár vezetése mellett. 2. Elnöki megnyitóbeszédet mond *Draskóczy* Lajos. 3. Előadást tart a belmissio köréből *Vargha* Gyuláné úrnő. 4. „A názárethi Jézus”, *Vargha* Gyuláné verse. Szavalja *Oszvald* Klári főgimn. V. oszt. tanuló. 5. Gyülekezeti záróének. Tekintettel arra, hogy az egyesületnek Budapestről érkező illusztris vendége, a mélyérzésű vallásos költő- és ragyogó stílusú író mindenesetre korszerű, tanulságos és közérdekű szociális-vallásérkölcsei kérdésekkel fog nagyérdékű előadásában foglalkozni és tekintettel arra, hogy az egyesület *külön meghívók széküldését mellőzi*, városunk és vármegyénk hatóságainak, kulturintézeteinek mélyen tiszt. képviselőit, az evang. egyház-köztség buzgó tagjait s az érdeklődő művelt közönséget a felolvasóestélyre ezúton hívja meg, s a közönség érdeklődését remélve, kedves vendégeikül atyafiságos szeretettel látja az egyesület elnöksége. Az estély után, az ajtóknál kitétt tényérokban offertórium-gyűjtés a szokott célra.

Eljegyzés. *Mikó* Mária pécsújfalvi áll. isk. tanítónő, *Mikó* Imre segédtanfelügyelő leányát eljegyezte *Buna* János pénzügyi fogalmazó, tart. honvédszászlós.

A sárosvármegyei közhatósági alkalmozottak és nyugdíjasok beszerzési csoportjának vezetője ez úton felhívja a csoport nyugdíjas tagjait, hogy akik a szétosztásra kerülő babra s árpagyöngyre igényt tartanak, ezt írásban vagy szóbelileg jelentsék be a csoport irodájában.

A Theol. Otthon gyászja. Május 9-ikén d. u. 4 óraker kísérték örök nyugvóhelyére *Gömöri* Károly Nándor eperjesi ev. theologust Iglón, ki május 4-ikén Budapesten, epebaja miatt történt megoperálása után a sebészeti klinikán húnyt el. Temetésén dr. Szlávics Mátyás felügyelőtanár vezetése mellett, a rossz vasúti csatlakozás dacára, az eperjesi ev. theol. akadémiának 18 hallgatója és a jogakadémia képviselőjében *Tóth* Lajos jogásztest. elnök is résztvett. A temető csarnokában felállított s koszorúkkal és eperjesi virágcsokrokkal elborított koporsója előtt a theol. énekkar kíséretében dr. *Walser* Gy. és *Fröhlich* J. iglói lelkész és a sírja előtt *Lang* János theol. test. elnök búcsúzott el a széplelkű, tehetséges és szerény megjelenésű, igazán hivatásos theol. ifjútól, kivel szüleinek és testvéreinek oly sok szép reménye szállott sírba. A gyászbeszéd sok-sok könnyet fakasztott a nagyszámú résztvevők szemeiből, amelyek az elhunyt ifjúban a küzdő és szenvedő hős nemes lelkét és a példás ifjú kartárs meleg baráti szeretetét méltatták. Temetésén többen a szomszédos lelkészek közül is s egy intelligens ev. eperjesi család résztvettek. Temetés után az eperjesi vendégeket dr. *Walser* Gy. lelkész lakásán uzsonnára és *Stromp* József főgimn. tanár a konviktusban vacsorára látta szívesen. A theol. testület koszorúmegváltás címén alapítványon örökíti meg az elhunyt emlékezetét.

Halálozás. *Kübecher* Albertné szül. *Kovácsy* Erzsébet, a szepesi városi ev. egyházmegye köztisztviselőben álló főesperesének neje május 3-ikán, élte 53. évében, hosszú, kínos, de anyagi türelemmel elviselt szenvedés után elhalálozott. A helybeli ev. I. egyház lelkészének, *Fábry* Viktor-nak neje édesanyját gyászolja az elhunytban.

Gazdasági szaktanító. A közoktatási miniszter *Mikó* Zsigmond tart. honvédhadnagy, okl. szaktanítót és áll. elemi isk. tanítót, *Mikó* Imre segédtanfelügyelő fiát, állami gazdasági szaktanítónak nevezte ki.

Külföldi tanulmányút. *Rohringer* Sándor kir. műszaki tanácsost, a kassai m. kir. kultur-mérnöki hivatal főnökét a földmivélségi miniszter a hadügyminisztérium által magyarok, németek és osztrákokból szervezett albániai expedíció tagjai sorába delegálta, valószínűleg abból a célból, hogy nevezett Albánia vízierőit s egyéb fontos műszaki és közgazdasági ügyeket tanulmányozzon s tapasztalatairól véleményes előterjesztést tegyen.

A 67-esek hangversenye. A 67-ik gy. ezred pótzászlóaljának tisztikara *május 25-ikén* a városi Vigadó nagytermében háziezredünk legénységű állományú elesett hősei özvegyei és árvái javára *Koós* Béláné, *Tahy* Józsefné, *Magyar* Józsefné és *Gmach* Károly őrnagy, 67-es zászlóaljparancsnok védnöksége alatt táncal egybekötött jótékony célú hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. A 34-es zenekar nyitánya. 2. *Kárpáthy* László tart. hadnagy, zongora- és hegedűművész. 3. *Wagner* Péter százados neje, bécsi dalénekesnő. 4. *Schwarz* Miklós ezredorvos, baritonista, bécsi kamaranékes. 5. A 34-es zenekar zárópontja. Kezdeté este 8 óraker. Jegyek a Szt. Miklós-nyomda könyvesboltjában 10, 8, 7, 6, 4 és 2 kor. áron előre válthatók. Előjegyzés nincsen.

Magán polgári leányiskola Kiszébenben. A közoktatási miniszter *Incze* Éva kiszébeni magán polgári leányiskolája részére a nyilvánossági jogot az 1917—1918. évre engedélyezte.

A magánvizsgálatok az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban június 21-ikén tartatnak meg.

Modern kölcsönkönyvtár. A könyvirodalom *legújabb* termékei a *Stehr*-féle könyvkereskedésben *kölcsönbe* kaphatók.

A nyomorék hadiárvaik érdekében. Az Országos Hadigondozó Hivatal eperjesi népirodájának igazgatójától az alábbi levelet kaptuk: „Fölkérem, méltóztassék nagybecsű lapjában a következőket közölni: Az Országos Hadigondozó Hivatal 30 helyet biztosított nyomorék hadiárvaik számára a Nyomorék Gyermek Országos Otthonában, amely intézetnek célja a nyomorék gyermekeket szakszerű gyógykezelés mellett keresetképes munkásokká nevelni. A fentartott 30 helyre magyar állampolgároknak lehetőleg szegénysorsú, 6 és 14 év között lévő, kivételes esetekben a 14 éves életkört betöltött oly nyomorék fiú-hadiárvaik is tarthatnak igényt, akik ipari kiképzésre alkalmasoknak találhatnak. Eskórosok, hülyék, siketnémák és vakok, továbbá akut bántalomban szenvedők nem vehetők fel. A további adatok dr. *Dessewffy* István vm. tb. főjegyzőnél, az Országos Hadigondozó Hivatal eperjesi népirodájának igazgatójánál tudhatók meg. Együttel kérem a t. szerkesztőséget, hogy nagybecsű lapja olvasóinak figyelmét arra is reáirányítani méltóztassék, hogy oly gyenge és beteges gyermekek, kiknek üdülésre volna szükségük, a „Zsófia” Orsz. Gyermekszanatorium-egyesület balatonszabadii üdülőházába fölvehetők, ahol a nyár folyamán a különösen gyermekeknek nagyszerű hatású balatonfürdőket élvezhetik. A föltételek a várm. hivatalos lapjának f. évi 12. számában vannak feltüntetve. A hadigondozó népiroda e részben is szívesen végez el a feleknek minden munkát s közbenjár ügyükben. Eperjes, 1918. május 1. Dr. *Dessewffy* István, vm. tb. főjegyző, az Orsz. Hadigondozó Hivatal eperjesi népirodájának igazgatója.”

Életpálya úrinőknek. A budapesti állami gyermekmenhelyen *gyermekgondozónői tanfolyam* kezdődik. A tanfolyam hallgatói a budapesti állami gyermekmenhelyen díjmentes ellátásban részesülnek és a tanfolyam végeztével állami oklevelet nyernek, amelynek alapján kivétel nélkül állami alkalmazáshoz jutnak. Bővebb felvilágosítás a budapesti áll. gyermekmenhelyen, X., Üllői-út 86. sz. alatt nyerhető.

Jubileum. Eperjes sz. kir. város főszámvévője, tanácsnoka, *Ridarsik* Gábor, 40 esztendővel töltött el a város szolgálatában önzetlenül, ritka becsületességgel. Ez alkalomból tisztviselőtársai barátságos összejevetelt tartottak május 11-ikén Czemétefürdőn.

Katonai kitüntetés. Városunk társadalmának tagja: *Bohrandt* Lajos, a Sárosvárm. Takarékpénztár főtisztviselője, aki jelenleg a 32. vadászszázalaj fővadása, az ellenség előtt tanúsított különös hűséges szolgálatainak elismerésül a koronás ezüst-érdemkereszttel a vitézségi érem szallagján lett kitüntetve.

Vízhiány. Eperjes város tanácsa hirdetésményileg adja tudtára a közönségnek, hogy vízhiány miatt a vízvezeték d. u. 2—7 órák között és este 9-től reggel 5 óráig zárva lesz.

A 66-ik gy. ezred hőseinek könyve. A 66-ik gy. ezred Hadi Albumának szerkesztőbizottsága írja nekünk: „A Péter Ferdinánd kir. herceg nevét viselő 66-ik gyalogezred hőseinek emlékét nyomtatásban is meg kívánja örökíteni s e célból „Hadi Album” címmel könyvet ad ki. Monumentális hadi emlékü lesz az e részére, kik ennek a vitéz ezrednek lobogója alatt verekedtek, vérezték és győztek, s vigasztadó bibliája azoknak, kiknek vitéz édesapjuk, férjük, testvér- vagy gyermekük hősi tusában hullott el a lobogó alatt. Írásban és képben mindent magában foglal majd e munka; végtelen sorát vitézi cselekedeteknek a haza védelmében! Örizzük meg az utókor-nak, hogy mit műveltek az ezred hős tisztjei és katonái, hogy milyen halált megvetéssel állták meg helyüket ebben a borzalmas halálküzdelemben. Legyenek megörökítve a 66-os bakák véretől áztatott csataterék: *Tomasow*, *Sinkow*, *Diminow*, *Nowosiolka*, *Zrembowka*, *Delejow*, *Stanislaw*, a *Mrzli* Vrh, a *Vodil* Vrh, *Tolmein*, a *Lom Plateau* és *Krn* legyenek megörökítve a 66-os bakák örök dicsőségére. Mindazoknak, akik a hazáért hősi halált haltak, mérhetetlen hálnk szerény jeléül méltó emléket akarunk állítani oly módon, hogy az Abumban felsoroljuk dicső neveiket, hozzájegyezve korukat, haláluk s temetésük napját.” A szerkesztőbizottság közlése szerint a munka tiszta jövedelme az eszed elesett hőseinek özvegy- és árva-alapjára fogja gyarapítani.

Táncmulatság. Az eperjesi iparos-ifjúság május 20-ikán, pünkösd hétfőjén a Szentlászló-hegyen jótékony célú táncmulatságot rendez.

Bevárásai engedély iránti kérelmek benyújtása. A kassai keresk. és iparkamara a bevárásai engedélyek újabb szabályozása tárgyában kiadott honvédelmi miniszteri rendeletre utalással tudomására hozza az érdekelt-ségnek, hogy a bevárásai engedélyek elnyerése tárgyában előterjesztendő kérelmek aszerint, mint az érdekelt felmentés iránti kérelme a fennálló szabályok értelmében az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (egyévenkénti felmentések) vagy pedig közvetlenül a kamaránál (egyazon üzennél, vállalatnál stb. több felmentett vagy felmenteni kért) nyújtott be, a bevárásai engedély iránti kérelem is előbbi esetben az elsőfokú közigazgatási hatóságnál, utóbbi esetben pedig a kamaránál terjesztendő elő. A hozzája intézett kérelmeket a kamara véleménnyel látja el és az elsőfokú közigazgatási hatósághoz továbbítja. Figyelmezteti a kamara az érdekeltiséget arra is, hogy a bevárásai engedély iránti kérelemben a felmentési javaslatokban feltüntetett személyi és katonai adatokon kívül a születési hely és az is bejelentendő, hogy a névjegyzék mikor és milyen úton terjesztett elő. Bevárásai engedélyt egyszerre több helyen kérni szigorúan tilos.

Szekerek, szerszámok, fúrógépek eladása. A kassai keresk. és iparkamara felhívja az érdekelt figyelmét, hogy értesülés szerint a hadseregnél feleslegessé vált nagymennyiségű gazdasági szekér, lőszerszám és fúrógép jön galomba. Ajánlatokat beadni, felvilágosításokat nyerni az átmenetgazdasági minisztériumban székelő Hadiértékesítő Részvénytársaságnál.

Halállal végződő katonai igazoltatás.

Mult vasárnap délelőtt izgalmas útjuk volt a Kassáról Budapest felé induló vonaton az utasoknak. Csány előtt vészfékjelzésre hirtelen megállt a vonat. Az utasok az ajtókhöz és ablakokhoz tódultak, hogy megtudják, mi történt. Csak katonai igazoltatás volt. Török Mihály 11. honvédegyalozredbeli szakaszvezető állította meg a vonatot, aki végigjárta a szakaszokat, igazoltatta az utasokat. Hogy szükséges-e ez, bizonyítja, hogy az egyik szakaszban csakugyan felismert két 11. honv. gy.-e-beli katonaszökevényt, akik lamis menetlevéllel utaztak és akiről tudta, hogy az Ungvár környékén garázdálkodó 80-tagú, katonaszökevények és egyéb emberekből álló betörőbandának tagjai. Menetlevelük Horvát és Liscsák névre szült. Mialatt Török Mihály szakaszvezető a Liscsák menetlevelével bíró katonaszökevényt kötözte meg, az állítólagos Horvát revolvért rántott és agyonlőtte magát. Erre azonnal kiürítették a szakaszt, majd az egész kocsit és orvos után néztek. Az utasok között volt dr. Surányi főorvos, aki elősietett első segélynyújtásra, dolga azonban már nem akadt, mert csak a beállott halált konstatálhatta. Az öngyilkos személyazonosságát azonnal megállapították: Andrisko Mihály 11. honv. gy.-e-beli katonaszökevény volt. Miskolczig a kocsiban hagyták a hullát, ott az egész kocsit lecsatolták. Az igazoló szakaszvezető még nyolc katonaszökevényt fogott el Miskolczig.

Mozgószínházak műsora.**OLYMPIA:**

Szombaton: *Jehova*, Kiss József drámai költeménye 4 felvonásban.
Pütkösduasárnap: *Tavasza a télben*, vígj. 3 felv., a „Phönix” mesterműve. *Tengerparti álmom*, szerelmi történet 3 részben, Susanne Grandais a főszerepben.
Pütkösduasárnap: *Másodvirágzás*, egy hűtlen asszony története 3 felv., Gunnar Tolnaes fellépésével. *A csúnya fiú*, fantasztikus történet 4 felv.

URÁNIA:

Kedden: *Összetört szívek*, egy fiatal leány kálváriája 5 felvonásban, Leda Gys fellépésével.
Szerdán: *Az asszonyért*, dráma 4 részben, Magda Sonja a főszerepben.
Csütörtökön: *Isten ostora*, dráma 4 felv., Albert Decarlival. *Az utolsó divat*, vígjáték 2 felv. *Skítanfolyam*, természeti.
Pütkösduasárnap: *A herceg szerelme*, színmű 3 felv., Waldem. Psylander legjobb alakítása.
Pütkösduasárnap: *Az őseber*, filmdráma 4 felv. *A kis gézengúz*, bájos vígjáték 2 felv.
Az előadások kezdődnek hétköznapon 5, 7 és 9 órakor, ünnepeken és vasárnapon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében.

Kedden, máj. 21-ikén, Beregivel: *Károly-bakák*.
Csütörtök, máj. 23.: *Ciklámen*, Gábor A. regénye.

Árdrágítás. Egy parasztasszony állít be G... kereskedésébe és vásznat kér mutatni.
— Hogy ebből egy vég? — kérdi.
— Méterje 100 korona.
— Szent Isten — csapja össze a kezét a falusi nő — 100 korona! Ezen az áron a háború előtt három vég vásznat kaptam.

— Hja, az akkor volt, most minden drága.
— Nem adja olcsóbban?
— Nem lehet, szabott ár van nálunk.
A parasztasszony indul. A kereskedő visszatarja.
— Eladó ez a kakas?
— El hát, azért hoztam el.
— Mi az ára?
— 100 korona.
— Nem adja olcsóbban?
— Nem lehet, szabott ár van nálunk.

A kereskedő gondol egyet. Kifizeti a kakas árát s feljeleníti árdrágításért a parasztasszonyt, így a kakast elkobozzák s olcsón juthat hozzá a hatóság kezéből.
Nagy elokvenciával bevádolja az árdrágító parasztasszonyt, de a város kapitánya meghallgatva a másik felet is, a panaszlót feljelenítésével elutasítja.
— Egy kakas ára a háború előtt 2-3 korona volt, egy méter finom vásznat akkoriban 1'60-2 koronáért lehetett kapni, -- a kért árat szembeállítva -- megvan az arány s árdrágításról szó sincs. Elmehetnek.
— De akkor kérem vissza a 100 koronámat.
— Minő jogon? A jogügylet perfekt -- megkapta érte a kakast.

Tényleg megtörtént-e ez az adomaszerű eset, épp így hangzott-e a salomoni ítélet -- nem tudjuk, -- de így kolportálták azt a mult héten a városban. M... sz.

Szerkesztői üzenet.

Két jötekkü leány Eperjesről, -- S.-né, -- S. J., -- *Aszpisz*, -- B. J. A „Kettős szerelem” dolgában adott szíves tanácsokat átadtuk Adolár barátunknak; az eredményről majd beszámolunk.

F. J., N-n. Nem kapunk újabb közleményt Sz. L.-től? A „Kettős szerelem”-re nincs felelet?

M. Z., H-e. Köszönet a küldeményért, az egyes cikkeket csak rövidítéssel adhatnók, -- nincs ellenére?

K. J., M-t. Elnémultál, vagy a görös bántja kezdet?

M-n. A Mulattatóba csak rövid humoros dolgokat kérünk, azért a multkorit megkurtítottuk.

Felelős szerkesztő:
dr. Rosenberg Teofil

Kiadótulajdonos:
dr. Koós István.

Hreblay Emil állattelepének kezelősegédje **Eperjesen**
Szt. László-utca 26.
tiszt, hófehér, telivér
orpington-tyúkok keltető-tojásai
... kaphatók. ...

Kitünő állapotban levő**vívófelszerelés**

(2 kard, 2 szarvasbőrkeztű, 2 szarvasbőr-mellplasztron, 2 fejtövő) **jutányos áron eladó.**
Cím a kiadóhivatalban. ...

Épület tervezéseket, előmérlet és költségvetések szerkesztését, régi épületek átalakítási tervezését és helyszinrajzi felvételek készítését elvállalja **RUBY FERENC** építész, Tótsóvár.

Van-e eladó ellenőrző-pénzszekrénye?

Ha van, forduljon ajánlatával közvetlenül a gyárhoz. Cím: **National Registrier-Kassen G. m. b. H.** Wien, VI, Mariahilferstrasse 57-59.

Veszek legmagasabb áron korlátlan mennyiségben garantált tiszta, tehéntejmentes

juhsajtot.

Árajánlatok Ignáth József, Kassa, Fazekas-utca 4. sz. alá küldendők.

Viszketegség, sömör, rüh.

Leggyorsabban elmulasztja a **dr. Flesch-féle** eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM-BARNA ZSÍR”.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pezsétes, dr. Flesch-félét kérjük. Próbátégely 2'30 K, nagy tégely 4 K, családi tégely 11 K. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: **dr. Flesch E.** „Korona”-gyógyszertára, Győr.
Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

Kertes házban 1-2 világos, száraz és tiszta szobából álló**butorozott lakást**

keres házaspár. Címek „Főhadnagy” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek. ...

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „IM BOUDOIR”. Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, mehr als 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen

Vierteljährlich: K 3.50 = Mk. 3.—
Einzelne Hefte 60 h = 52 Pfennig

GRATISBEILAGEN:
„Wiener Kinder-Mode”
„Für die Kinderstube”
„Für ältere und stärkere Damen”
„Für Haus und Küche”
„Schnittmusterbogen”

Schnitte nach Maß. Die Abonnentinnen erhalten Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pfennige unter Garantie für tadelloso Passen. — Die Anfertigung jedes Toilettestückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht

Bestellungen bei allen Buchhandlungen und Zeitungsgeschäften sowie beim Verlag der „Wiener Mode”, Wien VI/2, Gumpendorferstraße 87. — Bei den Postanstalten zum amtlichen Tarif

Die „Wiener Mode” ist sowohl in der österreichischen als auch in der deutschen Postzeitungsliste eingetragen

Csak a szakszerű

baromfitenyésztés

mint fő- vagy mellékfoglalkozás legjobban bevált

keltető-gépeinkkel

láthat el minden háztartást

hússal és tojással.

Fogyasztásra kész baromfi 7-8 hét alatt.

Csontörő-gépeket,

mindenféle baromfi- és apróállattenyésztési berendezést legolcsóbban vásárol a

Nickerl és Társa r.-t.-nál

kizárólagos vállalat szakszerű baromfi- és apróállattenyésztő-telepek berendezésére

□ Budapest 46. sz., □ V., Vilmos császár-út 52.

Kérje azonnal a 46. számú árjegyzéket!

Középiskolai és polgári iskolai magánvizsgákra

osztályösszevonással, érettségire a leggyorsabban, felelősség mellett készít elő

Zsoldos Tanintézet

Budapest, VII., Dohány-u. 84. Telefon 32-40.

□ Ismertetőt küld az igazgatóság. □

□ Jókarban levő □

BILLARD

felszereléssel □ eladó.

— Cím a kiadóhivatalban. —